

v novi dvorani kat. društvenega doma. Zato pa na delo vsi zavedni pristaši širom Šaleške doline, da bo ta stavba v ponos naše lepše doline. Božičnica se je na splošno željo metala ponavljati na sveti dan popoldne, a obkraljevala je starše in svoje naraščajočnike. A nas sta pa ti dve prireditvi tako navdušili za Oria, da smo sklenili vse svoje otroke poslati v to prelepo organizacijo. Bog, živi našo orlovsko organizacijo!

Savinjsko Orlovsko okrožje priredi duhovne vaje dne 6. in 7. januarja v Nazarjih. Vodili jih bodo domači gospospode. Udeležili se bodo člani odsekov v okrožju. Prijazno vabimo tudi druge, da se jih udeležijo. Starši in prijatelji, pošljite svoje v Nazarje, kjer si v verskem oziru zahtevamo značajno pot k resnici. Bratje in prijatelji, udeležimo se. Začetek je v soboto 6. in sklep 7. januarja. Bog živi!

Novi zvonovi. Od St. Ilje pri Velenju nam poročajo: Lepo slovesnost in veliko veselje so nam pripravili novi zvonovi, ki smo jih dobili dne 15. decembra. Kako težko smo jih pogrešali in kako željno pričakovali, pokazalo se je, ko so prišli novi zvonovi pokriti z vencem in cvetjem. Cela župnija je bila po koncu. Šolski otroci in mnogo ljudstva je sprejelo nove zvonove pri Pečakovih kapeli z velikimi vzkliki in solzami v očeh. Po župnikovem pozdravu novim zvonovom so pa zvonove sprejeli fantje s tako silovitimi streljanjem, da se je dobesedno tresla zemlja. Se stari zvon, ki je šest let sameval v zvoniku, je z veseljem glasom pozdravljaval svojega novega tovariša, ko sto se bližala cerkvi, kjer je stal veličasten slavolok z napisom: Pozdravljeni zvonovi novi. Vi glasniki božji in klicarji z lin visokih, došli zdaj ste k nam! Nam prednike Vaše je vojska pobrala in topovska žrela iz njih so nastala, a Vi o- znanjate čete mir in vabit v božji hram! V nedeljo 17. dec. je č. g. kanonik Vraber blagoslovil nova zvonova, ki sta bila nato mirno in brez najmanjše zapreke potegnjena v zvonik. V duhoviti in lepi pridigi, kakor zna to samo on, je potem g. kanonik govoril o pomenu zvonov v življenju kristjana. Med slovesno sveto mašo se že zapeli novi v lepem soglasju in naznanjali ogromni množici ljudstva, ki se je ta dan zbrala v Sent Ilju, požrtvovalnost Sentiljanov, ki so Bogu v čast in sebi v veselje pripravili nove bronaste zvonove za svojo farno cerkev. Zvonova tehtata: večji 1241 kg, manjši 402 kg in sta delo ljubljanske zvonarne.

Nevaren razbojnik. Marca meseca lanskega leta je sredi Sarajeva neki Sava Traparič napadel pismonošo Petka z namenom, da ga ubije in oropa. Svojo žrtev je počakal na nekem mračenem dvorišču, od zadaj jo je udaril po zatilniku ter nezavedni ugrabil iz poštne torbe 58.000 dinarjev. Zločinca so še isti dan izsledili in sarajevsko občinstvo je bilo zelo iznenadeno, ker je Sava Traparič dobro živel, nastopal kot premožen zasebnik ter je užival celo sloves pristaja vladnih strank, ker se je udeleževal raznih izgrediv proti hrvatskemu in turškemu prebivalstvu. Zločinca je svoje roparske nakane priznal in ko bi njegova zadeva že lahko prišla pred razpravo, se je pojavil sum in pozneje se je celo ugotovilo, da je ta Sava leta 1918 v Konjici v Bosni na podoben način usmrtil in oropal svojega sorodnika. Ta slučaj se tedaj v burnih dneh preobrata ni dosti preiskoval in ker se je Traparič v Sarajevo preselil, se je vse pozabilo. Preiskava je tudi v tej zadevi že končana, spise, ki tehtajo par kilogramov, ima državni pravdnik in nad razbojnikom bo že ta mesec izrečena obsodba. Dokler je bila stvar iz leta 1918 še nepojasnjena, se je Sava uporno in drzno obnašal v zaporu, sedaj je pa zelo pobit in malodušen.

Svojega očeta ubil. V selu Kučajni pri Požarevcu v stari Srbiji se je sin bogatega seljaka Zivanoviča vrnil pozno zvečer domov. Oče se je hudo kregal nad sinom. Prišlo je do prepira. Sin zagrabil lovsko puško na steni, naperil proti očetu in sprožil. Pogodil ga je naravnost v srce. Ubijalca so oddali sodišču.

Požar povzročil 20 milijonov škoda. V veliki žagi v Tuzli je izbruhnil te dni silen požar, ki je uničil vse stroje, kurilnico in delavnico. Škoda cenijo na 20 milijonov kron.

Število vojakov v armadi so skrčili — seveda ne pri nas, ampak v avstrijski republiki po načrtu in predpisu zaveznikov, ki hočejo Avstrijo gospodarsko obnoviti in so med drugimi pogoji stavili tudi zahtevo, da se mora skrčiti število vojske. Tudi pri nas v Jugoslaviji bi bilo zelo koristno in naravnost brezpogojno potrebno, da se zniža število oficirjev in moštva in posebej malo natančneje vodi račune. Od same obrambe države homo z militarizmom državljanov gospodarsko ubili in osiromašili. Zato zahteva naša stranka tudi zmanjšanje števila vojaštva in nov vojni zakon.

Na avtomobilu skozi puščavo Sahara. V Afriki je ogromna puščava, ki se imenuje Sahara. Skozi puščavo potujejo na kamelah, a sedaj se je našlo nekaj Francozov, ki so se odpeljali iz Alžira skozi puščavo na avtomobilu, ki ima na kolesih nalašč za to vožnjo napravljene gumijevе obrobe. Doslej so ti Francozi prevozili po puščavi 450 km.

Poselska zveza za Ptuj in okolico priredi v nedeljo, dne 7. januarja v dvorani Narodnega doma ob 3. uri popoldne igro »Goslarica Naše Ljube Gospe« v 4 dejanjih in enodejanko »Pošta skrivnost«. Prva igra se privik predstavlja na našem odru in vam v kratkih potezih riše ljubezen hčerke do propale matere, druga pa bo zadovoljila vse, ki so željni smeha in poštenega razvedrila. Prosimo kar največje udeležbe.

Pevsko društvo v Braslovčah naznanja svojim članom, da ima 14. januarja 1923 po večernicah v cerkveni hiši svoj redni občni zbor.

Somišljenikom Kmetarske zveze priporočamo, da si naročijo čimprej kolesarček Kmetarske zveze za leto 1923. Cena 28 K, s poštnino 30 K. Naroča se pri tajništvu Kmetarske zveze v Mariboru.

Gospodarstvo.

Joško Radolčan:

DAVČNA DOHODNINA IN TAJNI ZAUPNIKI.

(Dopis iz mariborske okolice.)

Ni ga menda davka, ki bi se tako krivično odmerjal, kakor ravno osebna dohodnina. Koliko nepotrebnih sitnosti, pisarije in potov, zamude časa in razen tega še stroškov povzroča ta davek tisočim davkoplačevalcem, ve iz lastnih izkušenj pač vsak, komu se je čisto po nedolžnem »našilo« par tisočakov dohodnine, znano bo pa to tudi davčnim oblastim samim, saj se tamkaj kopičijo tozadevni akti in pritožbe od leta do leta vedno v višje klope! Sicer se je že predpis osebne dohodnine uredil za nas »prečane« pod bivšo Avstrijo s postavbo z dne 25. oktobra 1896 (državni zakon št. 220) z namenom, da poslej plačujejo premožnejši več, manj premožni pa manj davka, a nobenemu se naj ne godi krivica! Toda že pod prejšnjo državo se je mnogim godila krivica pri tem davku, vendar toliko zabavljanja in pritožb se ni slišalo, kot pa dandanes. Kdo pa je kriv tega zla? Po večini pač davčni tajni zaupniki, nadalje tudi davčne oblasti, ki se ravna po pristranskih poročilih omenjenih zaupnikov in deloma oni davkoplačevalci, ki sploh ne vpošljejo ali pa prepozno napoved za osebno dohodnino. Kakor, rečeno, imajo tega šikaniranja našega ljudstva največ na vesti davčni tajni zaupniki, ki mislijo, da imajo tu najboljšo priliko maščevati se nad svojimi bodisi osebnimi ali političnimi nasprotniki. Ravno ista lumparija godi se tudi na Kranjskem — kakor je pisal kranjski dopisnik v 49. števil. Domoljuba —, ki po par drastičnih primerih piše dobesedno: »Ali ni to popolnoma jasno, da taki zaupniki poročajo davčni oblasti popolnoma krivično o davkoplačevalcih? Tu ne gre za resnico, ampak igra grda strankarija in osebno sovraštvo glavno vlogo. In današnja oblast se poslužuje teh umazanih zaupnikov z največjim zaupanjem in ni čuda, ker imajo davkarji pri tem tudi svojo korist. Ali ne veste, da ima davkar pri pobiranju davkov do 6 procentov nagrade? To nagrado jim je nakazala centralistična vlada, v kateri je sedel tudi minister Pucelj, ta »skrbnik« oče kmetov! itd.« Da se pri nas na Štajerskem, oprostite — v mariborski oblasti — izvajajo ravno iste metode, naj sledi tu par resničnih primerov. Neki posestnik vposlal je v predpisnem roku napoved za osebno dohodnino in sicer je imel po svojih dnevnikih zapisanih koncem leta 12.500 K čistega dohodka. Pa glej ga zlomka, kako se začudi, ki je izvedel pr. l. v mescu juniju pri županu, kjer je bil dotični izkaz na vpogled, da ima za plačati kar čez 3.000 kron osebne dohodnine! No, pri davčni oblasti se mu je dokazalo, da je ta znesek predpisan od »čistega donosa« 51.500 K, kakor je poročal tukajšnji tajni zaupnik! Zopet drugemu kočarju našil je kar krog 24.000 K, ki jih je baje prejel za vino in zaslužil pri svoji obrti; dotični revež pa je bil skoro celo leto priklenjen vsled revmatizma na bolniško posteljo, kadar je še vstal, pa je hodil upirajoč se na dve berglji! In še več sličnih v nebo kričečih krivic bi lahko še navedel, a naj zadostujeta samo prej omenjena, dodam še samo vprašanje: Kakšno mnenje ima davčna okrajna oblast o svojem tukajšnjem zaupniku, ako se potem pri vposlanih prizivih malo primerjajo številke davkoplačevalca in one od tajnega zaupnika? Bode li davčna oblast tudi še vnaprej dopustila, da ji njeni zaupniki sporočajo, kakor se pač njim poljubi in se bo ta krivica trpela leto za letom?

Ne objavljamo vseh neredov in krivic, ki jih mora ljudstvo trpeti in prenašati radi nekaterih brezvestnih poročevalcev, ker se tudi dobe občine, kjer se davčni zaupniki zavedajo svoje odgovornosti, pač pa bi naj davčne oblasti zaupnike iz onih občin, iz katerih so pritožbe radi teh neresničnih poročil številne in leto za letom, prišla pošteno za ušesa in poverila to nalogo drugim, verodostojnim osebam, ki se ne bodo dale voditi od strankarskih ozirov. Objektivno poročanje bo koristilo tudi davčnim oblastim samim, ker zdaj po nekod muhe love, konje pa pustijo prosto! — Vsem čitateljem Slovenskega Gospodarja bi pa svetlovali sledeče:

Dobro preberite vse one članke, ki se nanašajo na osebno dohodnino; Kakor je že lansko leto g. prof. Vesenjak nam podal obširna pojasnila o tem davku, upamo, in prosimo njega, da v tem mesecu, ko se bodo vlagale napovedi, zopet pride izpod njegovega peresa zadostnih stvarnih pojasnil, kako in kaj ukreniti, da bodo davčne oblasti potem tudi naše napovedi upoštevale. Ker se vsi časopisi navadno ne shrnajo, naj si vsak, kdor ima takšnega prijatelja v svoji občini, da mu »našije« iz maščevalnosti po 10 krat večjo dohodnino, kakor bi po pravici imel plačati — vse članke o osebni dohodnini izreže ter jih shrani, ker bo jih še gotovo rabil in čital.

Predaleč bi zašel, ko bi hotel na tem mestu razgaljati vse krivice tega davka, kajti naši časopisi so itak že obširno in pogosto o tem razpravljali. Glejmo sedaj vsi na to, da ne izvolimo zopet takih brezvestnih ljudi v skupščino, kakor so bili l. 1920 samostojneži, ki so nam pred volitvami nebesa obetali, a so privedli sedaj naše slovensko delavno ljudstvo na rob gospodarskega propada. Naloga naših novih poslancev pa bo, da se temeljito spremenijo sedanji sistem zakona o osebni dohodnini ter da se napravi enkrat že konec tem nečuvnim šikanam od strani davčnih tajnih zaupnikov, ki res ne zaslužijo drugega, kakor, da se jim za vse čase vrže vidno znamenje sramote izdajic-denuncijantov svojih lastnih občanov.

Zadružni tečaj v Mariboru se prične dne 8. januarja 1923 ob 8. uri zjutraj. Tečaj bo trajal 4 dni. Tečaj se bo vršil v Lekarniški ulici št. 6. I. nadstropje. Udeleženci naj se tukaj oglašijo ali pa v naši pisarni Gregorčičeva ulica 10, I. nadstropje. Vsak udeleženec mora sam skr-

beti za hrano in stanovanje. Tiskovine in druge potrebščine preskrbimo mi brezplačno.

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. Preteklo nedeljo je imela »Kmetijska združnica« svoj redni občni zbor. Odbor izkazuje nad en milijon kron prometa pri naročevanju blaga, osobito apna, cementa, galice, deteljnega semena itd. Stori- rili so se važni sklepi v zaščito kmetijskega ljudstva in posebej krajevnih potreb. Izvoljen je bil zopet v glavnem ves stari odbor: Rojko, Reberc, Prelog, župnik Sketa, Vesenjak, dalje zastopniki občin in načelnik je ostal naš starosta Rižnar. Podružnica ima že znatno premoženje, ki ji ga je pridobil odbor z dobrim gospodarstvom.

Pobiranje občinskih taks v Sloveniji. V Uradnem listu št. 131 od 28. decembra 1922 je izšel zakon o pobiranju občinskih taks v Sloveniji. Na podlagi tega zakona ima vsaka občina v Sloveniji pravico, da uvede s sklepom občinskega odbora posamezne ali vse občinske takse, ki so označene v tarifi, priloženi temu zakonu, ali pa, da zviša že uvedene takse v mejah omenjene tarife. Sklep se mora na običajni način objaviti s pripombo, da je zoper njega v 14 dneh dopustna pritožba na pokrajinsko upravo, oddelek za notranje zadeve; ta pritožba se mora vložiti pri županstvu. V naslednjem navajamo nekaj taks iz tarife: Za prostovoljen sprejem tuzemca za v domovinsko zvezo od 50 do 400 kron; za ugotovitev sprejema ino- zemca v domovinsko zvezo od 100 do 1000 kron; za po- delitev meščanstva od 500 do 6000 kron; za ogled za- radi zgradbe hiše od 50 do 1000 kron; za stovbno dovo- ljenje od 30 do 150 kron; za izdajo domovinskega lista se plača poleg stroškov za tiskovino in kolek od 1 do 2 kroni; če so gostilne ali kaverne otvorene čez policijsko uro, se plača za vsako noč od 40 do 200 kron; za izdajo živinskega potnega lista poleg stroškov za tiskovino in kolek, brez oziroma na število živinčet od 1 do 3 krone; za živinski mesni ogled: a) za vsako veliko živel od 2 do 5 kron, b) za vsako malo živel od 1 do 3 krone; za ogledo- vanje mrličev od 5 do 10 kron, v okrožju nad 4 km raz- dalje po 5 kron več za vsake 4 km; za vsakega psa na leto od 10 do 200 kron, v Ljubljani, Mariboru, Celju in Ptuju od 50 do 400 kron. Psi čuvarji na verigi so takse oproščeni.

Iz južnih vinorodnih krajev prihajajo gledi vins- kih kupcij zelo slaba poročila. Navadna kmetijska vina sploh nimajo cene in tudi nikdo ne povprašuje po njih. Vinski trgovci kupujejo samo še stara banačka vina, ki so seve napram našim dokaj cenejša. Dobra bi bila trgovina z dalmatinskimi vini, dalo bi se to vino celo izvažati v inozemstvo, ker ogovarjajo njegove cene iz- vozu, tudi kakovost je dobra, le nesrečne prometne ne- prukke so po Dalmaciji tako velike, da onemogočujejo vsako tudi najmanjšo trgovino.

Dobro slivovko plačujejo po 150 do 160 K. Cena žganju se dviga radi neprestanih, novih in vedno višjih davkov.

Iz žitnega trga. Da je naša žitna trgovina malodane v popolnem zastoju, je še vedno kriv neurejen želez- niški promet. Žitna roba leži po skladiščih po Vojvo- dini in ne more naprej po železnici niti do Zagreba, a kaj še le naprej. V Novem Sadu je pšenica po 17.30 do 17.40 K, moka mularica po 24 do 24.50 K, novo koruza plačujejo po 10 K.

Kuhinjska sol iz Nemčije. Uprava državnih mono- polov je dobila od finančnega ministrstva dovoljenje za nabavo večje količine kuhinjske soli iz Nemčije na račun vojne odškodnine.

Na denarne poštne nakaznice se od 1. t. m. naprej ne lepijo več znamk, ampak se pristojbina, oziroma poština v gotovem plačuje pri vplačevanju nakazanih zneskov.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 91.50— 91.75 din., francoski frank 6.70 din. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.133—0.134, za 100 češkoslovaških kron 290—292, za 100 nemških mark 1.30—1.35 in za 100 la- škkih lir 467.50—470 dinarjev. V Carihu znaša vrednost dinarja 5.50 centimov (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja pala za 30 točk. — Od 1. jan. t. l. se računa v jugoslovanskih bankah in inozemskih bor- zah v dinarjih.

Dopisi.

Razvanje pri Mariboru. Pri nas so se že dogajale dalje časa tatvine drv v Betnavskem gozdu. Skrbno prikriti uzmoviči so kradli drva na drobno in debelo. Pred nekaj dnevi pa se je vendarle posrečilo betnav- skemu gozdnemu čuvaju, da je izsledil ukradena drva pri Mihaelu Kovačiču. Drva je pripeljal iz Betnavskega gozda Kovačičev sin Gustl. Cela tatinska zadeva je na- znanjena sodišču in bo menda sedaj enkrat mir pred temi uzmoviči, ki so spravljali s svojo nepoštenostjo v slabo luč in glas vse Razvanjčane.

Rače pri Mariboru. Prostovoljno gasilno društvo priredi dne 14. januarja 1923 plesni venček v gostilni Franca Lašič pri kolodvoru ter opozarja in prosi s tem sosedna društva, da z ozirom na uporabo čistega dobič- ka ne prirejajo na ta dan enakih prireditev. K obilni u- deležbi vabi — odbor.

Rače. Za božičnico, ki jo je priredilo učiteljsko šolskim otrokom v nedeljo, dne 24. m. m. ob treh popoldne v šoli, so prispevali: tovarna za drože 100 din., gospa Bachler 10 din., gg. Ofenheimer 100 din., dr. Pipuš v Mariboru 50 din.; dalje po 10 din. župan Stern, Blatnik, Koban, Hvalec, Hvauc, Bache, Berglez, Bauman Iv. in Möschl. Načelnik krajnega šolskega sveta Falež 20 dinarjev, Jeglič, Piffli, J. Bauman, Kme- tič, Greif Katarina, Lašič Franc, Sernko in Jarc po 5 din. in še nekateri drugi manjše zneske. Pohvalno je omeniti Ciri- lovo tiskarno v Mariboru, ki je z znatnim popustom omogo- čila nakup šolskih potrebščin in darovala 100 zvezkov. G.

trgovca Hvalec je daroval 150 papirnatih vreč in 8 nahrbtnikov, gospod Požegar pa jerbas jabolk, nekateri posetniki pa orehov in jajec za pecivo. Pecivo sa napekle za deco sledeče gospe in gđne: Romihova, Borkova, Malgajeva, Pirnator, Klasinčeva, Lufmanova, Mohorkova, Bizjakova, Paulškova in Šljančeva. Vsem imenovanim, ki so e skazali s tako lepimi denarnimi prispevki, kakor tudi cenjenim damam, ki so se z hvalevredno vnaemo žrtvovale v prid šolske dece, se šolsko vodstvo v imenu obdarovancev iskreno zahvaljuje. Bag plati!

Ivan Mohorko, nadučitelj.

Jazenina. Vabilo na 32. rodni občni zbor Kmetijskega bralnega društva v Jarenini, ki se vrši na praznik sv. Treh kraljev (6. januarja 1923) po večernicah v čitalniških prostorih. Uljudno vabi odbor.

Sv. Jakob v Slov. gor. Strašno kosi nemila smrt v vrstah naših najboljših mož. Pred par tedni smo, kakor je poročal Slovenski Gospodar, spremili k večnemu počitku moža poštanjaka Franca Kristl. Na Stefanovo pa je nepregledna množica se zbrala ob novi cesti skozi Jurjevski dol pri hiši Ivana Fluher. Da on sam, ki se je veliko trudil in tudi veliko žrtvoval za novo cesto k Muri, je moral zapustiti svet, še preden se je cesta končala. Šel si počivat v zgor-gospodar in značajen kristjan, a spomin na tebe nam ne boode zgine iz naših src. Delo Tvojega bistrega uma in Tvojega usmiljenega srca nam boode govorilo vedno o Tebi.

Polensak pri Ptuj. Kraj Polensak je krasen, le ljudje niso kaj vredni, se utožno izraža naš kulturnobojni šolnik Fink in nas zaradi tega tudi namerava zapustiti in odide iz Polensaka. Žaloval za njim ne bo gotovo nihče drug kakor bivši župan občine Polenci Joško Lah, ki bo z njim izgubil svojega osebnega tajnika. Vidi torej Tonče, da se iderikalni zmaj na Polensaku ne da ubiti. Polensani niso več tako neumni, da bi še dalje časa trobili v njegov »napredni« rog, zato ho pa raje pobral svoja kopita in šel od nas s trebihom za kruhom. Sicer bomo pa v kratkem videli, ako ima naš nadsokol resno voljo nas zapustiti, ker na naši šoli je razpisana služba nadučitelja in radovedni smo, če ne bo tudi njegov upit za to službo zagledal belega dne. Odkar stoji naša šola, se je na njej blasel napis »Mladini v pouk in odgojo«, a sedaj pod Finkovim samoblastnim paševanjem je izginil. Morda čaka naš nadsokol, da bi dal napraviti napis »Sokolski dom«. A mi mu po-

verno, da smo šolo postavili mi Polensani z našim denarjem in jo tudi sami vzdržujemo. Zatorej zahtevamo na šoli zopet red in zopet stari napis. Potem pa tončku srečen pot iz Polensaka in nikdar več nazaj.

Sv. Urban pri Ptuj. »Glej, tako umira pravičnik«. Na te besede sv. Duha smo se spomnili, ko smo zadnje nedeljo stali ob odprtem grobu dobrega Matijca, Alojzija Ceha iz Ločiča. Nobeno oko ni ostalo brez solz; vsaj ga poznalo vse, spoštovalo vse daleč na okrog. Bog mu ni potrošil rožic na pot življenja, bila je pusta z bodečim trnjem. Že zgodaj je izgubil po nesreči dobro zlato ženo Barbo, sina Franca mu ugrabila vojska, ponesrečil se je revež sam in si pokvaril nogo, nazadnje je izgubil še zadnjo pomočnico, pridno hčerko Anico in sicer tudi po nesreči. Bil je v resnici drugi Job, trpin vse svoje žive dni. Pa kakor Job je tudi on našel oporo v močni živi veri. Vkljub vsem nesrečam je bil vedno vedrega lica, delal poguma še drugim in jim v razvedrilo rad zapel kako domačo pesmico. Sam pravičen do pičice je branil pravico in resnico in pri tem ni poznal šale. Ni še dolgo od tega, ko je sedel pri mizi v družbi delavcev in domačih otrok; dva moža sta začela zaničljivo govoriti o Bogu in Cerkvu; tu vstane verni Alojz in zapove: Otroci, proč od mize! Tu on sam odloži žlico in utihne. Blagor mu, ki je tako očitno pred svetom spoznaval Kristusa, Kristus ga je tudi zdaj spoznal za svojega zvestega služabnika. V spremstvu treh duhovnikov so njegove telesne ostanke prenesli na hrib sv. Urbana in položili k večnemu počitku zraven dobre žene in pridnih otrok. Slovo mu je govoril v imenu bolfanske župnije, kjer je bival zadnji čas, gosp. župnik bolfanski, v imenu urbanskih rojakov pa g. župnik urbanski. Počivaj mirni, dragi rojak, v zemlji domači, bil si zvest delavec Gospodov, Gospod sam Ti boodi večno plačilo! Pogrebi so na sedmini zložili 50 din. za Dijaško večerjo v Mariboru. — Bog jim plati. S tem činom ljubezni so najlepše proslavili spomin pravičnega pokojnika.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Toliko ljudstva še ni bilo v prostorni Slomškovi dvorani, ko na Stefanovo na Slomškovi proslavi. Če so morali pri oknih ven in noter, če se nad 5 ur skupaj gornji niso mogli s sedeža, potem si more neočividci predstavljati, kak naval je bil. Kaj je vendar prignelo toliko ljudstva skupaj? Gotovo se ne motim, če rečem, da sloves, ki si ga je tekom let pridobilo

mladinska organizacija križevska. Ni prostora tukaj na dolgo in široko razlagati, kaj je tekom 10 let videla in slišala lepa Slomškova dvorana. Veliko kulturnega dela se je tekom teh let opravilo pod njeno streho. Spiritus agens, duša vsega res ogromnega in plodnega izobraževalnega dela je naš delavni, spretni in izkušeni g. kaplan, ki lahko s ponosno radostjo zre na prestano trpljenje in velike žrtve. — Skoraj vse točke sporeda so bile proizvajane brezhibno. Topot je bil spored predolg in le čuditi se je, da je bilo občinstvo še tako disciplinirano. Kakor je videti je padel opomin g. voditelja pred igro na dobra tla. Le proti koncu je zunaj razgrajal neki pijani zarobljenec, igra »Za pravdo in srce« je šla večinoma gladko in dobro izpod rok. Izvrstne moči so med igralci. Le škoda, da se tako redko pokažejo na odru. Če bi bile prireditve bolj goste ter bi se izdalo le toliko vstopnic, kolikor je v dvorani prostora, ne bi bilo vsakokrat tako silne gneče, kar bi se sicer poznalo malo pri blagajni, pa bi občinstvo lažje in z večjim užitkom sledilo sporedu.

St. Jošt na Kozjaku. Na Stefanovo je priredil tukaj, snji odsek dobroskega bralnega društva igra: »Mostra Križnika božični večer« z govorom o pomenu takih iger za ljudsko izobrazbo in s petjem umetnih in narodnih pesmi. Prireditev je dobro uspela, le žal, da so bili prostori premajhni. Tokrat je prisostvovala igri skoro izključno le mladina; veseli smo je, ker je up bodočnosti, a prav radi bi videli tudi naše gospodarje in gospodinje. Za pust bodo menda dekleta nekaj priredile. Takrat pa pridite vsi, stari in mladi. Izobrazba za vse, bodi gesto!

NOVE KNJIGE!

V zalogi Cirilove tiskarne v Mariboru so ravnokar izšle sledeče nove knjige:

1. Moj stric in moj župnik. Povest. Prevedena iz francosčine. Povest je zelo mična. Knjiga bo posameznikom in društvom dobrodošla. Res, pozdraviti je idejo Cirilove tiskarne, da izdaja v prevodu dobre povesti iz tujih slovstev, ker so v zadnjem času leposlovne knjige na Slovenskem že zelo redke. Cena broširani knjigi je 4 din., kar je za sedanje razmere zelo malo. Po pošti poslana stane 4.70 din.

Koledarček Jugoslov. kmetijske zveze je izšel. Z razpošiljanjem prične tajništvo SLS v Mariboru za mariborsko okrožje prihodnje dni. Opozarjamo na koledarček in njegovo vsebino somišljenike s prošnjo, da skrbijo za razpečevanje. Dobi se v Cirilovi tiskarni in stane din. 7.—, s poštnino pa din. 7.50.

Kočija

štirisedežna, prevlečena z usnjem, skoraj nova, se proda po najnižji ceni v PLETARNI reg. z. z o. z. v Strnišču pri Ptuj, železniška postaja Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 6 3—1

Matjaž Škripec, Hum pri Ormožu, sodarski mojster,

odlikovan z zlato kolajno, se priporoča vsem odjemalcem za najtočnejše izvrševanje vseh v svojo stroko spadajočih del po najnižji ceni. Sprejme tudi popravila starih sodov ter jamči vsem vinotrzcem za točno izvršitev.

Za obilen obisk se priporoča

Matjaž Škripec, Ormož. 1121

Jesernig-ova škropilnica

je dosedaj najbolj priljubljena in torej najboljša škropilnica za uničevanje peronos-pore. — Ker se jo posnema, se opozarjajo cenjeni vinogradniki, da je ona prava, ki nosi poleg stoječo varstveno znamko. — Ta znamka je za celo JUGOSLAVIJO uradno prijavljena. Edino zastopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45/II.

Zahtevajte cenike brezplačno!

17

Zahvala.

Ob smrti in za časa teške bolezni mojega ljubega, prerano umrlega moža

g. Ivana Fluherja

veleposesnik in I. občini svetnik

sem bila deležna toliko sočutja, pomoči in tolažbe od sorodnikov, sosedom, prijateljev in znancev, da se vsem tem najradnje zahvaljujem. Prav tako sem dolžna se zahvaliti velikim množici ljudstva, ki so mojega soproga spremlili v tako impozantnem številu na zadnji poti. Posebna zahvala g. Mart. Erhatu za številne tolažilne obiske v času bolezni, g. župniku in kmetijskemu g. kaplanu Reharju za pogrebno spremstvo. Posebno zahvalo izrekam g. pevcem za prekrasne žalosinke, ki so pogrebno pobožnost častno povečale. Vsem naj boljši Bog povrne stotero, ki so mi v teh težkih dneh lajšali bol. Nepozabnega pokojnika priporočam v molitve in trajan spomin.

Sv. Jakob v Slov. gor.-Plodnjaica, 30. decem. 1912.

Marija Fluher

Dr. Igo Janc

odvetnik v Mariboru

(dosedaj v družbi z dr. Irgoličem), naznanja, da je otvoril lastno pisarno v Vetrinjski ulici št. 8. 5 2—1

Premog za kovače

se zopet dobi v tovarniški zalogi

IVO ANDRASCHITZ

veletrgovina z železino

Maribor, Vodnikov trg 4. 20 2—1

Roman- in Portlandcement

zanesljivo dobro blago za vodnjake (studence), se dobi vedno sveži v glavni zalogi

IVO ANDRASCHITZ

veletrgovina z železino

Maribor, Vodnikov trg 4. 21 2—1

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem ter priporoča za naprej svojo veliko zalogo prvovrstnih poljedelskih strojev in orodja

IVAN HAJNY, Maribor, Aleksandrova c. 45 (nasproti glavnemu kolodvoru). 10

Objava.

Franz Gnamuš, posestnik in trgovec v St. Janu pri Dravogradu objavljam, da moj brat Alojzij Gnamuš ni pooblaščen v mojem imenu sklepati pogodb in odklanjaj za istega vsakršno plačilo.

Franz Gnamuš.

Cepijene trle na prodaj: veliki risling, gutedl, dišeči traminec, ranfol, tronta. Cene po dogovoru. Oglasiti se pri Franc Rausl, Kukova, p. Luršinci. 6—912

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga. Gotove površnice od 300 Din. in druga manufaktura najceneje pri J. TRPIN 956 Maribor, Glavni trg 17.

Vrtnarija se odda na jako prometnem prostoru. Pismene ponudbe na Franc Haas, oskrbnik v Strnišču pri Ptuj. 2—3 1063

Denarja ni draginja je velika, zaslužek pa majhen. — Ako hočete z malim trudom — doma v svojem kraju s prodajo nekakega izdelka gotovo do 200 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj naznančni naslov in znamke za odgovor. Josip Batič, Ljilja 31

Žive poskočne pesmi

za muhasti predpust so na razpolago pri Fr. Rozman, org. pri Vel. Nedelji. Cena: denar naprej 6 D s poštnino vred, na povzete 10 D. 18

Proda se hiša z zemljiščem, Cesta na Brezje 53. Več pove lastnik I. Mumlek, Zavrče. 21

Služba cerkovnika

in organista v Koprivnici pri Rajhenburgu se odda s 1. majem letos. Prednost imajo oni, ki so zmogni tajništva. Plača po dogovoru. 3 2—1

Posestvo na prodaj okoli 43 orolov; mlad gozd, njive, travniki in velik sadonik. Gospodarsko posojilo sidano in v dobrem stanu. Preda se tudi premičnina in širina. Posestvo, ki se proda zaradi pomanjkanja ljudi, je oddaljeno poldrago uro od Slov. Bistrice v Pohorju. Cena je: 800.000 K. Več se izve pri šani Kac, gostilničar v Slov. Bistrici. 1—3 2

Na Antonovo 17. januarja po sv. maši, ob 10. uri bo v Kočnem drašba dobrega cerkvenega vina iz Vrhov. Resni, kupci, ki hočejo kupiti dobro kapljico, so vabljeni. 12

Hiša v Mariboru pripravna za obratnike, z velikim vrtom, lepo pohištvo, zlata ura se proda. Cena 420.000 K. Za nekaj denarja se počaka. Ana Perc, Cankarjeva ul. 6, Maribor. 16

Malo posestvo Sv. Marjeta na Drav. polju, zidana hiša, gospodarsko posojilo, 4 orole in 10 gozda, s previkom, se proda za 170.000 K. Vpraša se Skoke 18. p. Hoče 15

Pridno krščansko dekle s letni spridevali, tudi starejše, ki zna kuhati, se sprejme takoj ali pozneje. Dobra hrana in plačilo. Gostilna, Sodas ulica 30, Maribor. 4 2—1

Posestvo na prodaj, 15 minut od Celja. Več pove lastnik čuvajnice 493, Grobelno. 7 2—1

Po ceni se proda:

1 bencinmotor 2 HP (konj, sil) 1 » 4 HP (» ») 1 » 6 HP (» ») 1 prevozna mlaticarica z čistilnikom (Pntedreschm), 1 motorno kolo 2 1/2 HP »Neckarsulme«, 1 parni kotel 7 m³ in 1 ulin na veter (amerikanski sistem). — Ogleda in cena se izve pri g. J. Škrbinč-u, Zg. Hajdin, p. Ptuj. 11 2—1

Malo posestvo 1 uro od Ptuj, ob okrajni cesti Ptuj-Maribor, se proda. Franc Rošker, Hydoše št. 69, p. Ptuj. 14

V moški kaznilnici v Mariboru se sprejema zopet preja v svrhu tkanja platna, brisalk i. t. d. 8

Malo posestvo se proda. Zgoranje Hoče 43. 9

○○○○○○○○○○
Somišljeniki,
čitajte naše listel!
○○○○○○○○○○

Zgor. Sv. Kungota. Krajni šolski svet in šolsko vodstvo Zg. Sv. Kungota se iskreno zahvalita v lastnem, kakor v imenu staršev g. okrajnemu glavarju dr. Lajncu, ki je daroval za božično revnim učencem tuk. šole obleke in perila ter z osebno prisotnostjo v spremstvu g. okr. šol. nadzornika M. Lichtenwallnerja počastil prireditve. — Za božično revnim učencem lj. šole v Zgor. Sv. Kungoti dne 23. t. m. je daroval župan in načelnik kraj. šol. sveta g. Franc Gamser 200 din., g. Rudolf Smonig, pekovski mojster iz Svecine 16 kg belega kruha in ga. Marija Gselman pecivo za božično drevesce. Iskrena hvala! Šolsko vodstvo Zg. Sv. Kungota.

Ptuj. Božičnica v ptujski javni bolnici in hiralnici. Kakor običajno, se je tudi letos na sveti večer priredila božičnica v ptujski javni bolnici. Lepo okinčano božično drevo, jaslice, petje, deklamacije in kratak nagovor so spominjali reveže bolnike na pomen prireditve. Zato gre hvala vsem dobrosrčnim darovalcem, zlasti se izreka zahvala vodji okrajnega glavarstva za nakazilo 1000 K, kakor tudi Kolu jugoslov. sester in ostalim cenj. damam za darovano pecivo, nadalje veleč. gosp. gardijanu minoritskega samostana za denarni prispevek 400 K, gosp. umet. ključavničarju Scheuchenbauerju za vino (150 l) ter vsem ostalim dobrotnikom, ki s bodisi z denarnimi prispevki, bodisi z raznimi darili omogočili božičnico. Bog plati vsem!

Savci pri Sv. Tomažu. Na sedmini pri M. Toplak se je nabralo za tomaževske nove zvonove 250 K. Posnemanja vredno. Bodimo vsi farani navdušeni zato, kar bode v začetku majnika pelo nam prav lepo.

Osluševci pri Vel. Nedelji. Na sedmini pri J. Korparju v Osluševcih so nabrali sorodniki in sosedje 273 K za tamkajšnjo izobraževalno društvo. Darovalcem prisrčna hvala! Posnemajte!

Sv. Trojica v Halozah. Na praznik sv. Štefana po službi božji smo bili vabljeni v župnišče na kratak čas, da bomo gledali novega stolpa, oziroma nastavka, ki je bil pogorel preteklo jesen. Za vse dobro vneti g. župnik nas je po prisrčnem pozdravu in voščilu predvsem spomnil, da moramo začeti z delom, ki bo precej stalo in vsled tega naj odkritosrčno izrazi vsak svoje mnenje posebno glede oblike, katero bi naj dobil novi zvonik, in radi dobave potrebnega lesa. Večina navzočih se je takoj izrazila, da hoče v najkrajšem času prispevati hrastov les in ga pripeljati na prostor pri cerkvi Sv. Trojice. Težavnejše je bilo sklepanje glede oblike. Nekateri izmed navzočih so zahtevali, naj bode novi stolp enak prejšnjemu, zopet drugi, da bi bil nekoliko priprostejši, tretji pa, da bi se zidovje kratkoma pokrilo s pokončno streho, kakor so jo videli ne vem kje, samo da bi manj stalo in bilo prej gotovo. Zadnjim predlagateljem bi svetovali, naj nekoliko pomislijo na čase, ko se je stavila tukajšnja velika ter krasna cerkev. Niso se ustrašili truda in niso odrekli pomoči in prispevkov, samo da so postavili stavbo Boga v čast, sebi pa v trajen spomin, sedanji Trojičani v tako obsežni župniji pa naj postavimo tej krasni, na daleč očitni sloveči cerkvi stolpič, kakor na kakšno čuvalnico. Ne! Bil bi nas ne vreden spomin. Prepričani smo, da bo zmagal čut dobro mislečih in da bo v najkrajšem času naša krasna cerkev na prijaznem gričku zopet ozaljšana s primernim zvonikom, iz katerega naj bi zadonelo kmalu zvenenje zvonov, ki si jih hočemo tudi nabaviti.

Turški vrh—Zavrče. Dopisnik od Sv. Barbare v Halozah se pritožuje glede slabe poštne zveze. Mi se popolnoma pridružimo njemu, kajti pri nas tudi ni nič bolje. Pozdravljamo z veseljem to misel, da bi se vpeljala avtomobilna vožnja in sicer tako, da bi bila zveza med Mariborom in Varaždinom, ali samo od Ptuja do Varaždina in ta bi vozil ob enem pošto za celo Dravsko dolino, osobito pa za župnije: Sv. Marjeta, Barbara, Zavrče ter za vse vasi po Hrvaskem do Varaždina. Za nas bi bilo velikega pomena tudi glede vinskih trgovcev ter strank, ki imajo opraviti po mestih kakor Ptuj in Varaždin. Pa kaj, kot se sliši, misli naš slabostojni župan Troha na Možkanjce po pošto hoditi ter selskega pismonošo za občino Turški vrh, Gorenski vrh in Hrastovec odpraviti. Mi odločno protestiramo proti temu. Mi zahtevamo pošto vsaki dan na Ptuj ter po celem poštenem okolišu dostavljanje, kakor je bilo sedaj. To, za kar so se borili naši predniki, nam hoče en samostojni bivši učitelj odpraviti. Opozarjamo pošto ravnateljstvo v Ljubljani, da Troha ni pooblaščen v imenu cele župnije nič nas zastopati, ker on pri nas nima nobenega ugleda. Prosimo tudi naše poslance, da nas bodo v tem podpirali. Vidite, kakšni so samostojneži, oni hočejo imeti ugodnost povsod, kmet, viničar, delavec pa nič! Toraj proč z njimi!

Teharje. Šolska mladina je priredila v nedeljo, dne 17. decembra, lepo božičnico, koje čisti dobiček se uporabi v nabavo školskih knjig ubogim otrokom. Navzoči so bili od ljubkih jaslic in poklonov pred Jezuskom do solz ganjeni in so čestitali prirediteljem.

Dobrna pri Celju. Zahteva po reviziji postopanja glede oddaje lova v zakup se je zavrnila od oblasti, češ, »da ni povoda«. Pravi pa odlok nadalje, da tudi »ni povoda«, da bi se pritožili na ministrstvo, ker spada oddaja lova v prosto presojo oblasti. — Okrajno glavarstvo je najbrž hotelo reči, da nima pomena, če se uvede revizija postopanja, pa ni našlo prave besede. Povoda imamo dovolj za pritožbo, katero bomo tako vztrajno vzdržali, kakor vztrajno drži okr. glavarstvo naš denar. Pomena pa drugega nima, kakor da se spozna, kako daleč oni skup držijo, da bomo tudi mi tako znali, kar je samo na sebi jako lepo in hvalevredno. Kakor se moramo mi ukloniti njihovi pravični prosti presoji glede oddaje lova, tako se bodo tudi oni radevolje uklonili naši prosti presoji, s katero pojdemo ob prihodnjih volitvah na lov, kjer bomo ustrelili z gu-

njevimi kroglicami marsikaj, morebiti tudi kakšnega uradnega šimelna, ker mi imamo povoda dovolj!

Šoštanj. Za Katoliški društveni dom v Šmihelu pri Šoštanju so darovali sledeči: Dr. A. Medved, profesor v Mariboru 200 K, Anton Novak, dekan, Gornjigrad 160 kron, Jožef Guncer, župnik, Šmihel nad Mozirjem 40 kron, Jakob Kitak, župnik, Smartno ob Dreti 160 K, J. Rožman, župnik, Zavodnje, 120 K, Jernej Vurkele, župnik, St. Vid na Planini 23 K, Jožef Poplatnik, župnik, Polensak 100 K, Franc Lom, župnik, Sv. Peter na Kronske gori 40 K, dr. Josip Učič, profesor, Ljubljana 100 K, Franc Sattler, kaplan, Sv. Jurij ob Ščavnici 400 kron, Josip Zidanšek, ravnatelj, Maribor 200 K, Franc Korber, pos., Polzela 400 K, Notburga Pauper, Egenovci 8 K, Karl Kosar, pos. Družmirje 1000 K, Marija Falko, Družmirje 400 K, Zadržna Zveza v Ljubljani 5000 K. Vsem darovalcem prisrčna zahvala Bog povrni! Odbor.

Laški okraj. Dne 27. novembra je imela Samostojna kmetijska stranka v Ljubljani svoj občni zbor. Ob tej priložnosti je imel, kakor piše »Kmetijski list«, takratni minister Pucelj velik govor, v katere mje med drugimi tudi rekel, da, ako hočemo imeti mir, se moramo dobro oborožiti. Pred vojsko, ko so razni avstro-ogrske vojni ministri in generali zahtevali vedno nove kredite za vojaštvo in oboroževanje, so tudi peli to pesem in zatrjevali poslancem v državnem zboru, le dovolite nam, da bomo imeli bolj siguren mir. Videli pa smo, da so bile take trditve lažnjive in so imele samo namen, da prevarijo javnost. Vsi tisti, ki nismo prespali svetovno vojsko, vemo dobro, da države ne slonijo samo na orožju, ampak na pravičnem vladanju. Vemo tudi, da ljudstvo želi mirnega razvoja, ne pa vojske. Znano nam je pa tudi, da imamo v naši državi še vedno dovolj oficirjev in generalov, kateri od militarizma dobro živijo, da bodo skrbeli za to, da bo pri nas dovolj vojaštva. In je gotovo, da mi slovenski kmetje in delavci ne potrebujemo politične stranke, katera bi zagovarjala oboroževanje. Zakaj pa vendar tako visoko plačujemo razne zunanje ministre, ako se morajo vsa spor na vprašanja reševati le z orožjem? Na shodu Slovenske ljudske stranke v Celju dne 24. septembra je načelnik stranke dr. Korošec pokazal smernice, katerih bi se naj držale naše vlade, da ne zabredemo zopet v vojsko. Da se razni gospodje generali samostojne zlahte ogrevajo za vojsko, to že lahko razumemo, saj bi jim, ako pride do vojske, to zopet neslo. Da pa se za tako stranko ogreva en kmet, to pa je bolj čudna reč. In vendar piše »Kmetijski list«, da sta tudi iz našega okraja izvoljena dva kmeta v odbor Samostojne kmet. stranke. Izvoljen je Smid iz Jurklostra in Pušnik, po domače Špilau, iz St. Ruperta. Špilau je že hotel izstopiti iz Samostojne in se pridružiti republikancem, pa so ga še vseeno potrdili v samostojni veri. Upanje imamo, da nam bo moč povedati — ker se bližajo volitve, bode gotovo šel na shode — za koliko se je izboljšalo stanje našega ljudstva, odkar ni več dr. Korošec minister, ampak je bila malone skozi dve leti v vladi Samostojna s svojim Puceljem. Malone po vseh državah gre draginja nazaj, samo pri nas v Jugoslaviji še gre vedno gor. Povedali nam bodo samostojneži, ako bodejo sploh imeli korajžo pred ljudstvom, zakaj je bila lanske leto mobilizacija, ki je toliko stala našo državo. Zakaj so se letos meseca avgusta poklicali brez potrebe vojaki rojstnega leta 1898 v službo, ako še niso služili v naši državi 18 mesecev, saj ni bilo nobene vojne nevarnosti, ampak fantje so bili večinoma po kasarnah, kjer so stradali in pasli uši. Izgovor na srbski vojaški zakon, kateri se je baže leta 1919 raztegnil čez celo državo, pa ne velja, zakon je še sedaj v veljavi, pa vendar so bili fantje prej spuščeni domov, kakor so doslužili, ker so se zanje potegnili naši poslanci. Da, bližajo se volitve in Samostojna kmetijska stranka bo dajala račun o za slovensko ljudstvo tako slabem gospodarstvu.

Razne novice.

Ugaben umor. Na livadi blizu sela Piškorevac v bližini Djakova so našli 24. t. m. mrtvo truplo 24 let starega Slovaka Tomaža Sporuka. Mrtvi ima v sebi ran, ki je oženjena s seljakom Pajonko in dve mali sestri. Med Pajonko in njegovim pastorkom Tomažem je došlo večkrat do prepira radi dole, katero je podedoval pastork po svojem očetu. Pajonk je sklenil, da se reši pastorka nasilnim potom in je zasnoval skupno s zvjuto ženo strašen zločin. Očim Pajonk je odvedel zjutraj ženo izvršen zločin. Pajonk je pastorko v cerkev z zornicam, da bi ne bili prič umora lastnega brata. Iz cerkve se je podal zverinski očim v sobo, kjer je spaval na postelji pastorko nič hudega sluteč. V spanju je udaril žrtev s kamnom po glavi, da se je onesvestila in nato jo je še zadavil. Mrtvega in s krvjo oblitega sta nato očim in mati oblekla, ga ponesla v hlev in ga tamkaj zagrebla v seno, kjer sta pustila truplo 3 dni. Ker pa očim le ni znal, kako bi se znebil mrliča, ga je vrget tretji dan na livado, v žep mu je vtaknil nož in zraven njega pa kolec, češ, ljudje naj sumijo, da ga je kdo drugi ubil. Zandarmerija pa je prišla Pajonka in njegovo ženo, ki sta takoj pri prvem zaslišanju priznala zločin.

Požar povzročil 25 milijonov kron škode. Dne 26. m. m. je izbruhnil v tvornici strojev za parobrode v Kraljevi (v okolici Reke in Sušaka) požar. Tvornica je last Jugoslovanskega gradišča za brodove. Ob 3. uri zjutraj se je slišala najprej silna eksplozija in takoj za njo je buknil v celi tvornici požar. Vzrok požara, ki je povzročil škodo 25 milijonov kron, je še neodkrit, a sumijo, da je bila eksplozija podtaknjena.

Siromašna smrt očeta milijonarke. V Sarajevu su našli te dni mrtvega 76letnega starca Matija Julineka, ki je zatisnil za vedno svoje oči v največji bedi in v siromaštvu. V koči, v kateri je ležal že dve leti na bolniški postelji, ni imel prav nikogar od svojecev. Policija je poskrbela za njegov pokop. Pri smrtne služaju zgoraj omenjenega starca je najbolj žalostno to dejstvo, da je imel Julinec v Novem Sadu hčer, ki je žena milijonarja.

Slovenski delavci v Nemčiji nam pišejo ter se težijo nad težkimi življenjskimi razmerami. Pred vojno so služili dnevno ob osemurnem delu 6 do 7 mark in to je zadostovalo vsem potrebam tričlanske delavske družine, zdaj pa služijo na dan okrog 2500 mark, družina s tremi osebami bi pa rabila na dan najmanj 4 tisoč mark, če bi hotela vsaj približno tako živeti, kot poprej. Zlasti pri obleki so cene silno poskočile. Navadna, gotova moška obleka stane 80.000 mark, če bi jo pa dal delati po meri, pa še enkrat toliko, čevlji od 30 do 40 tisoč mark, srajce po 5 tisoč in celo nogavice se ne dobi pod 2 tisoč mark. Ker se Nemčija pri vseh svojih gospodarskih nadlogah boji še velike brezposelnosti, so oblasti zelo natančne in stroge glede delavcev-tujcev. Vsak mora imeti svoj domovinski list, ker se ob vsaki priliki, zlasti pa ob sprejemu v službo ta in še druge listine zahtevajo. Mnogo naših rojakov je v hudih stiskah, Jugoslovani so, pa se niti izkazati ne morejo. Mnogo jih je, ki so že dolga leta v Nemčiji, ali pa so celo tam rojeni, in sedaj, ko v domovino pišejo po domovinske in druge izkaze, dobijo po dolgih prošnjah in ob občutnih stroških odgovor, da so jih domovinske občine že izbrisale, ker so že 10 ali pa še več let v tujini. Kam spadajo ti ljudje? Nemci niso in tudi nočejo biti, iz domovine pa še navadne izkaznice ne morejo dobiti, da jih Jugoslavija prišteva med svoje. Naši rojaki v Nemčiji prosijo poslance, naj bi ob prvi priliki radi njih posredovali pri merodajnih mestih, da bodo naši ljudje od doma ali pa od konzulatov hitro in brez tolikih stroškov dobili listine, ki so pri iskanju dela in kruha neobhodno potrebne. Mnogo naših Slovencev se je podalo v Francijo, Holandijo in v druge države; srečo je imel le ta, ki se je takoj po preobratu podal, čuje se pa od mnogih, kateri so šli pred nekaj meseci, da hodijo še danes okoli brez dela in pri vseh industrijskih delodajalcih stoji kot reklama pred vhodom tovarne, v državnem in nemškem jeziku pisano, veliko seveda, da bi tudi slepec lahko otipal: »Delavci se ne sprejemajo!« A njihova potna izprava je stala čez 10.000 mark ter je veljavna samo za 3 mesece. Vsake tri mesece se mora obnoviti in po kurzu izplačati. Treba bi bilo, da bi se takse za potovalne listine znižale, ali vsaj prvo vplačilo dalje časa veljalo, ker slovenski delavci v Nemčiji niso v stanu sedaj za btevanih taks plačati. Pri SHS konzulatih po Nemčiji se prav pridno rekrutirajo sinovi naših rojakov-delavcev, ki drugače nikakor ne morejo doseči pomoči, ali vsaj priznanja od domačih oblasti. Med potrjenimi fanti je mnogo takih, ki so v Nemčiji rojeni, ki so vedno v Nemčiji prebivali in tudi jugoslovanske govorce niso zmožni. Vojaška oblast bi dobro in pametno storila, če bi take rekrute pustila v garnizijah Slovenije in ne pošiljala nekam v Srbijo, Makedonijo ali pa v Črnogoro, v same kraje, ki so našemu v tujini vzraslemu življu popolnoma tuji, po svojih razmerah neprilagodljivi ter radi tega tudi odvratni. V Sloveniji bi se rekruti iz Nemčije lahko vživeli v vojno službo, državi bi koristili in Jugoslavija bi si mnogo vojaških beguncev prihranila, če bi pustila mladeniče v takih krajih, ki so njih vzgoji in obzoru prikladni. — Rojaki v Nemčiji sporočajo tudi delavstvu v domovini, naj ne silijo v svet, ker je silno težko priti do kruha.

Okna katedrale v Kölnu. Med vojno leta 1917 je odredila nemška vlada, da se snamejo vsa okna raz katedrale v Kölnu — staroslavne cerkve, ker so okna po svojih slikah na steklu neprecenljive vrednosti in ker se je bilo bati poškodb od bombardiranja po sovražnih aeroplanih. Okna so sneli in še le sedaj jih vračajo na prava mesta, ker so imeli strokovnjaki veliko dela, da očistijo barvano steklo od prahu, ki se je nabral skozi stoletja. Slike se blestijo sedaj v svoji pravi svežosti in krasoti, posebno okno nad korom, ki pred stavbo po svoji sliki Sv. tri kralje. Vse te slike izhajajo iz 14. stoletja.

Spekulacija bivšega nemškega cesarja. Kakor znano, se je bivši nemški cesar Viljem, ki sedaj prebiva v Doornu, oženil v drugič s princezino Hermino. Za Božič je rabil cesar večje svote denarja in je prodal nekemu angleško-amerikanskemu kinematografskemu društvu pravico, da to fotografira njegovo drugo poroko in gostijo za 10.000 dolarjev. Na tej fotografiji je videti ekscesarja Viljema oblečenega v uniformo maršala, njegova nevesta, oziroma žena, pa ima na glavi dragoceno krono, katero jej je podaril za poroko njen ženin in mož Viljem.

Delovanje novega ognjenika. Na severnem delu otoka Island je začel nenadoma te dni bljuvati ogenj ognjenik Askija, o katerem so bili že davno uverjeni, da je že popolnoma ugasnil. V na novo bljuvajočem ognjeniku se je odprla ogenj bruhajoča odprtina, ki je široka 4 km.

Moč reklame (to so: letaki, lepaki, inserati itd.). Amerikanci so spoznali prvi silno moč reklame. Pred kratkem je umrl znani ameriški milijonar Wanamahera. Ta človek si je osnoval pred 50 leti malo trgovinico, kjer je izkupil prvi dan samo 2 dolarja in 67 santimov. Wanamaher je dal 2 dolarja za reklamo in s tem si je odprl vstop v raj sreče. Te dni, ko je Wanamaher umrl, je zapustil celih 300 milijonov dolarjev.